

ಕಳೆದ ದಿನಗಳ ನೆನಪುಗಳು

(ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಮಕಾಲೀನ ಘಟನೆಗಳು)

ಮೂಲ ಬಂಗಾಳಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನ್ಂದ

ಅನುವಾದ: ಪ್ರವ್ರಾಜಿಕಾ ಯೋಗಾತ್ಮಪ್ರಾಣಾ

ಭಾಗ ೧೪

ಕುಳಿತವರು: ಮದರ್ ಸೇವಿಯರ್, ಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ಭಯಾನಂದ, ವಿರಜಾನಂದ, ವಿಮಲಾನಂದ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಅಮೃತಾನಂದ.

ನಿಂತವರು: ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶಾನಂದ, ಸ್ವರೂಪಾನಂದ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ.

ಆ ವಯಸ್ಕ ದಂಪತಿಗಳೇ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹಾಗೂ ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರ್; ಸ್ವರೂಪರೇ ಸ್ವಾಮಿ ಸ್ವರೂಪಾನಂದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಅದ್ವೈತ ಆಶ್ರಮ'ವನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಈ ಮೂವರೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಅಂದು ಸಂಜೆ ಬೇಲೂರು ಮಠದಿಂದ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ (ಬೂಢೋ ಬಾಬಾ), ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದ ಮತ್ತು ವಿಮಲಾನಂದರು ಬರುವವರಿದ್ದರು. ಪರ್ವತವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಇವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ತರುಣ ಸಂಗಾತಿ ಹರೇಂದ್ರನೂ (ನಾದು, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ತಂಗಿಯ ಮಗ) ಬರಲಿದ್ದ. ಅವರೆಲ್ಲ ತಲುಪಬೇಕಿದ್ದ ಸಮಯವು ಕಳೆದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಅಪಾಯದ ಹಾದಿ, ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳು ಓಡಾಡುವ ದಾರಿ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಕತ್ತಲು ಬೇರೆ ಕವಿದಿದೆ, ಆತಂಕದ ವಿಷಯವೇ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಬೂಢೋಬಾಬಾ ಮತ್ತು

ವಿಮಲಾನಂದರು ಬಂದು ತಲುಪಿದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸರಕು-ಸಾಮಾನು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಕೂಲಿಗಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಿರಜಾನಂದ, ಮತ್ತು ಹರೇಂದ್ರರ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಆತಂಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಬೂಢೋ ಬಾಬಾ ಚಿಂತೆಯ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ, “ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆಯೇ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದವು. ಅವರು ನಮಗಾಗಿ ಲೋಹಾಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅದಲ್ಲಿ ಹೋದರು? ದಾರಿ ತಪ್ಪಿತೋ, ಏನು ಕಥೆಯೋ?” ಎಂದರು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಳೆದುಹೋದವರಿಬ್ಬರೂ ಹಾಜರಾದರು. ಅವರು ಲೋಹಾ

೧. ಮಾಯಾವತಿ ಅದ್ವೈತ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಊರು.

ಘಾಟಿಗೆ ಬರುವಾಗ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಸುತ್ತಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರಿಸದೆ, ಲೋಹಾಘಾಟಿನಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಸಾಧುವಿನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಅದೇ ಹಿಮಾಲಯ — ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಖಿಗೇನ್ ಮತ್ತು ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರಿಬ್ಬರೂ ಯೋಗಸಾಧನೆಗಂದು ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಹವಣಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ! ಆ ದಿನಗಳ ಕನಸು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇಂದು ಆ ಕನಸು ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ! ಈಗಲೂ ಅವರು ಯೋಗ ಸಾಧನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕೇವಲ ಧ್ಯಾನ, ಯೋಗವೊಂದನ್ನೇ ಅಲ್ಲ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಗುರು ಇಚ್ಛಿಸಿ ದಂತಹ ಅನಲಸ ಕರ್ಮವ್ರತವನ್ನೂ ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಬ್ಬರೇ ಮತ್ತೆ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ! ಇದೊಂದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಮಾಗಮ. ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಈ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಮಿಷನ್ನಿನ ಆಂಗ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ‘ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ’ದ ಸಂಪಾದನೆ, ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವನ್ನು ವಾಸ್ತವಗೊಳಿಸಲು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನೂ ಹೃದಯದ ತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿವರಣೆ ಹೀಗಿದೆ:

“ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಳಗಿನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್ ಆಶ್ರಮದ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಖಿಗೇನನು ಸಹಾಯಕ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪಾನಂದರು ‘ಪ್ರಬುದ್ಧ ಭಾರತ’ದ ಸಂಪಾದಕರು. ಬೂಡೋ ಬಾಬಾ Construction(ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ, ದುರಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ನನ್ನ ಕೆಲಸ P.W.D. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ - ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಡುಮೇಡನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟಗೊಳಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.

“ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚಹಾ ಕುಡಿದು ಕೊಡಲಿ, ಗುದ್ದಲಿ, ಮಚ್ಚು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ೨-೩ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ hard work (ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮ) ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಬಹಳ ಹಸಿವೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮದರ್^೨ (ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತೃಸದೃಶರಾದ ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರ್)ನ

೨ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸೇವಿಯರ್ ದಂಪತಿಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ವೇದಾಂತ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಶಿಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಕಾರ್ಯೋದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲೋಸುಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಈ

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್

ಕಪಾಟಿನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕದ್ದು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಲೋಹಾಘಾಟಿಲ್ಲಾ ಆಗ ಕಾಡೇ; ಏನೂ ಲಭಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇನೇ ಆಗಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲ ತುಂಬ ಆನಂದದಿಂದಿದ್ದೆವು. ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಕಷ್ಟವೆಂದೆನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್ ಜೀವನವು ತಪೋಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಗೋಪಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ನಸುಹಳದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪಂಚೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ವೈಭೋಗದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ವಿವೇಶಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ರೀತಿಯನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಕಠೋರತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಸ್ಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್‌ಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಉರಿಮೂತ್ರ ರೋಗವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನವೀಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಆ ರೋಗವು ಉಲ್ಬಣಿಸಿತು. ಆಲ್ಯೂರಿಕ್ ಹೋಗಿ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೂ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು, “ನಾನು ಜೀವನ

ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಂತಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಿಸೆಸ್ ಸೇವಿಯರನ್ನು mother (ತಾಯಿ) ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಕೆಯಂತಹ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರೂ, ಉದಾರ ಹೃದಯಿಯೂ, ಸೇವಾಪರಾಯಣೆಯರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳ. ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇವರನ್ನು ‘ಮದರ್’ ಎಂದೂ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ನರನ್ನು ‘ಪಿತಾಜೀ’ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸಹ ಅತಿ ಸರಳರೂ, ಉದಾರಿಗಳೂ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

ದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಎಲ್ಲೂ ಇದ್ದ ದಿಲ್ಲ. 'ಏನಾದರಾಗಲಿ, ನಾನಂತೂ ಮಾಯಾವತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಈ ಬಾರಿ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದುಬಿಟ್ಟರು.

ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್ ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ರೋಗದ ನೋವನ್ನು ನೀರವವಾಗಿ ಸಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ದೃಶ್ಯ! ಭಗವ ತ್ನೇವೆಗಂದೇ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಗೃಹಸ್ಥ-ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಪಂಚಭೌತಿಕ ಶರೀರವನ್ನು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೮, ೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ) ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಮಶಾಂತಿಯನ್ನೈದಿದರು. ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರ ತನ್ನ ದೇಹದ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹಿಂದೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂತೆಯೇ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಝರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ 'ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್ ಇನ್ನಿಲ್ಲ' ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಲು ತವಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಅನ್ನಿಸತೊಡಗಿದ ಮೇಲಂತೂ ಹಿಂತಿರುಗಲು ತುಂಬ ವ್ಯಾಕುಲಿತರಾದರು. ಕೂಡಲೇ ಜಹಜು ಹಿಡಿದು ಬೊಂಬಾಯಿ ತಲುಪಿದರು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ೯ರಂದು (೧೯೦೦) ಮಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಮರ್ಮಾಘಾತವಾಯಿತು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೧ ರಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಿಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್‌ಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, "ಅಯ್ಯೋ! ನಾನು ಅವಸರಪಟ್ಟು ಬಂದುದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಪ, ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸೇವಿಯರ್ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರು ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಆಂಗ್ಲರು (ಮೊದಲನೆಯವ ಮಿ. ಗುಡ್‌ವಿನ್) ನಮಗಾಗಿ - ಹಿಂದೂಗಳಿಗಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಹೀದ್ (ಹುತಾತ್ಮರು) ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇವರೇ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೬ ರಂದು ಮಿಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯಾಡ್‌ಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಹೀಗಿದೆ: "ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯ ಸೇವಿಯರ್ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು; ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವರ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ದೇಹವನ್ನು ಹಾರಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಕುಟೀರದ ಹತ್ತಿರ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದಹನ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಮಹೋದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಬಲಿಗಳಾದವು. ಈ ಮಹಾನ್ ತ್ಯಾಗದಿಂದ,

ಪುರಾತನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅದರ ವೀರಸಂತತಿಯನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ರಕ್ತವನ್ನು ಜಗನ್ಮಾತೆಯು ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಸಸಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿರುವಳು. ಜಗನ್ಮಾತೆಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ!"

ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಕಾನ್ವಿತರಾದ ಮಿಸ್ ಸೇವಿಯರ್‌ರವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಗೆದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಆದ್ವೈತ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯೂ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾತ್‌ಗೋದಾಮಿನ ಮೂಲಕ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಕಾತ್‌ಗೋದಾಮಿನ ಸ್ವೇಷ್ಠನಿಂದ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ೬೫ ಮೈಲಿ ದೂರ. ಮಾಯಾವತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವರೂಪಾನಂದರಿಗೆ ೧೯೦೦ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೯ರಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುವರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದಾಗ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿತ್ತು. ದಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನು ಹೊರುವ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲೂ ಕೂಡ ಸಮಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕರೆತರುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ತಕ್ಷಣವೇ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಯನ್ನೂ ತಿರುಗಿ, ಕಾಡಿ-ಬೇಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ಷಿಸುಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟು, ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ೬೫ ಮೈಲಿಯ ದೂರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿ ೨೮ರ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಕಾತ್‌ಗೋದಾಮನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ರೈಲು ೨೯ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಸದಾನಂದರೂ (ಗುಪ್ತ ಮಹಾರಾಜ್) ಇದ್ದರು. ಸ್ವೇಷ್ಠನಲ್ಲಿ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತುಂಬ ಮುಷಿಪಟ್ಟರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರು ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ೬೫ ಮೈಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸ್ವೇಶನ್ ತಲುಪಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ, "ವಾ! ನೀನಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಶಿಷ್ಯ" ಎಂದು ಆಹ್ಲಾದದಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು.

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ತುಂಬ ಬಳಲಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ತಮಗೂ ಜ್ವರ ಬಂದಂತಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಕಾತ್‌ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಿನ ವಿಶ್ರಮಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಲಾಲಾ ಗೋವಿಂದಲಾಲ್ ಷಾ ಅವರೂ ಹೊರಟರು.^೩ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ದಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೇ ದಿನ ೧೭ ಮೈಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ, 'ಡಾರಿ' ಪ್ರವಾಸ ಮಂದಿರ

೩. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ, ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾವತಿಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿತ್ತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆಲ್ಮೋರಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಕ್ತರಾದ ಬದರಿ ಷಾ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ತಾವು ಕಾತ್‌ಗೋದಾಮಿಗೆ ತಲುಪುವ ದಿನವನ್ನು

ದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಂತೂ ಪರ್ವತದ ಪ್ರಶಾಂತತೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನಂತೆ ಹಿಗ್ಗಿದರು.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಅವರು 'ಥಾರಿ'ಯಿಂದ ಎರಡು ಮೈಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆ-ಮಂಜು ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ದೇಹಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೆನೆದು ಚಿಂತಿತರಾದರು. ಇನ್ನೂ ೧೫ ಮೈಲಿ ಕ್ರಮಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ ಸಿಗುವುದಿತ್ತು. ಬಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದು, ೩ ಗಂಟೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಏಳು ಮೈಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಚಹಾದ ಅಂಗಡಿಯಿತ್ತು. ದಂಡಿ ವಾಹಕರು ಚಹಾ-ತಂಬಾಕನ್ನು ಸೇವಿಸಲೆಂದು ದಂಡಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಈ ಮೊದಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ, 'ಈ ದಂಡಿ ವಾಹಕರು ಒಮ್ಮೆ ದಂಡಿಯನ್ನು ಹೆಗಲಿ ನಿಂದಿಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಬಡಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೇನು? ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಆ ಕೂಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಚಹಾ-ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಗಾಗಿ ಮೇನೆಯನ್ನಿಳಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರು ಆಗ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ; ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಅಂಗಡಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಡೆದುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮುಂದಾಗಲಿರುವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆತಂಕಗೊಂಡರು. ಪಹಾಡಿ ಕೂಲಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಇವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು ಕೂಡ. ಕೂಲಿಗಳ ಚಹಾ-ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಐದು ಗಂಟೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಕತ್ತಲೆ ಆವರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮಳೆ-ಹಿಮಪಾತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಚಹಾದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೇ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯದೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅದಾದರೋ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ, ಮಲಿನವಾದ ಗುಡಿಸಲು; ಆದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಚಹಾ ಅಂಗಡಿ; ಅಲ್ಲೇ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಗೆಯೋ ಹೊಗೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕರಂತೆ ಕೋಪಗೊಂಡು ಶಿವಾ ನಂದರಿಗೆ, "ತಾರಕ್ ದಾ, ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣನೇನೋ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ, ನೀವು ದೊಡ್ಡವರಿದ್ದೂ ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಹವೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಪರ್ವತದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆತಂದಿರಿ?" ಎಂದರು. ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಲ್ ಗೋದಾಮಿನಿಂದ ಆಲ್ಮೋರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡದೆ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಏಕೆ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದೆ?" ಎಂದು ರೇಗಿದರು.

ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಮಾಯಾವತಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಬರದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಲ್ಮೋರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ನಂತರ ಮಾಯಾವತಿಗೆ ಹೊರಡುವುದೆಂದೂ ಅವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ತಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಬದರಿ ಷಾ ಅವರು, ತಮ್ಮ ಸೋದರನ ಮಗ ಲಾಲಾ ಗೋವಿಂದ ಲಾಲ್ ಷಾರನ್ನು ಕಾಲ್ ಗೋದಾಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೌನವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ, "ಆದರೆ ದೋಷವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮದೇ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದೆ. ನೀವೇ ತಾನೇ ದಂಡಿ ಇಳಿಸಲು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಅದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ರಂಪಾಟಗಳೆಲ್ಲ ಉಂಟಾದುದು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತಡ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ನಾವು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ ತಲುಪಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು" ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರು.

ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರ ಶಾಂತವಾದರೂ ದೃಢವಾದ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನೆ ಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೂಡಲೇ ಮಗುವಿನಂತೆ ಶಾಂತರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. "ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದದ್ದು ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಬೈದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಜಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ತಂದೆಯೂ ಮಗನನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇರಲಿ ಬಿಡು, ಬಾ. ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ" ಎಂದರು.

ಲಾಲಾ ಗೋವಿಂದ ಲಾಲ್ ಷಾ ಮತ್ತು ಸದಾನಂದರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಸಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ ತಲುಪುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಅವರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಗ್ನಿಷ್ಟಿಕೆ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಇತ್ತ ಗುಡಿಸಲಿನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಣದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ತುಂಬ ಚಿಂತಿತರಾದರು. ಆ ಭಯಾನಕ ಚಳಿಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ರಸ್ತೆ ತಪ್ಪಿ ಯಾವ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿರುವರೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಸುದ್ದಿ-ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕನು ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು ಬರಲು ತಾನು ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ೨ ರೂ ಭಕ್ಷೀಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿದನು. ಅವನು ಹೊರಟು ಕೆಲವು ಗಂಟೆ ಯೊಳಗಾಗಿ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಆಗಮನದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದೂ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಂದನು. ಆಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ನಿರಾಳಗೊಂಡರು. ಸುದ್ದಿ ತಂದವನಿಗೆ ಭಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಮಿಷಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂಗಡಿಯವನು ಕೊಟ್ಟ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ದಪ್ಪದಪ್ಪ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ತಿಂದು, ಹೇಗೋ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಅಂದು ೧೯೦೦ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩೧ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಕಾಳೀಕೃಷ್ಣರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ನೆನಪಿಸಿದರು. ೧೯ನೇ ಶತಮಾನವು ಮುಗಿದು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನವು ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದೆ, ಇಂತಹ ಸಂಧಿ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಂತಾಮಗ್ನರಾಗಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ನಕ್ಕರು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)